

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

درس ۴: وظایف دولت

اهداف درس ۴: وظایف دولت

از شما دانش آموزان انتظار می رود پس از پایان این درس به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- منظور از شهروند چیست؟
- ۲- به چند نمونه از حقوق و مسئولیت‌های شهروندی اشاره کنید.
- ۳- بر طبق قانون اساسی جمهوری اسلامی، دولت چه وظایف مهمی در برابر مردم دارد؟ شرح دهید.
- ۴- وظایف مهم رئیس جمهور را نام ببرید.
- ۵- دولت و مجلس شورای اسلامی چگونه رابطه‌ای با یکدیگر دارند؟ توضیح دهید.
- ۶- دولت در کدام بخش‌ها هزینه می‌کند؟ توضیح دهید.
- ۷- درآمدهای دولت از چند بخش به دست می‌آید به ترتیب بنویسید.
- ۸- مالیات چیست؟
- ۹- سایر درآمدهای دولت شامل چه مواردی می‌باشد؟ بنویسید.
- ۱۰- بودجه چیست؟
- ۱۱- لایحه بودجه چیست؟

دولت و شهروندان

اتباع یک کشور

همه کسانی که تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران را دارند

چه شهری چه روستایی و عشایر، چه در داخل کشور زندگی کنند و چه در خارج از کشور

شهروند ایران محسوب می شوند.

حقوق شهروندی

آنها حق دارند:

از خدمات دولت در زمینه های مختلف بهره مند شوند.

آزادی بیان داشته باشند.

اظهار نظر کنند.

انتقاد داشته باشند.

مسئولیت های شهروندی

شهروندان وظیفه دارند:

به قوانین و مقررات کشور احترام بگذارند و آنها را رعایت کنند.

با دولت مشارکت و همکاری صمیمانه داشته باشند.

مالیات خود را بپردازند.

در هنگام جنگ از کشور دفاع کنند.

مهمترین وظایف دولت

بر طبق قانون اساسی دولت موظف است:

اجرای قوانین و مصوبات مجلس (پس از تصویب مجلس) از وظایف مهم دولت است

شرایط و لوازم سواد و آموزش، بهداشت، شغل مناسب، رفاه، امنیت، فرهنگ و

اخلاق اسلامی را در جامعه فراهم کند.

همچنین دولت وظیفه دارد:

تجهیزات زیربنایی و خدمات عمومی مانند ساختن راه و جاده، پل، بیمارستان،

مسکن، مدرسه، سد، مخابرات، آب، برق و گاز و ... را در کشور گسترش دهد.

وظایف و اختیارات رئیس جمهور

وزیران را هدایت و بین آنها هماهنگی ایجاد می کند.

امضای قراردادهایی که بین ایران و کشورهای دیگر بسته می شود.

امضای استوار نامه سفیران کشور ما و پذیرش استوار نامه سفیران سایر کشورها

اعطای نشان های دولتی

پذیرش استوارنامه
سفیر بلغارستان

اعطای نشان

درجه یک

شجاعت به

وزیر دفاع

(سردار

دهقان)

دولت و مجلس

بین دولت و مجلس روابطی وجود دارد.

مجلس

لوايح دولت‌ها برای تصویب و قانونی شدن به مجلس فرستاده می‌شوند.

دولت

دولت‌ها برای امور مختلف لایحه تنظیم می‌کنند.

سوال

نظارت بر فعالیت‌های دولت

استيضاح

نمایندگان ممکن است از عملکرد رئیس جمهور یا هر یک از وزیران سوال کنند.
در این صورت رئیس جمهور یا وزیری که از او سوال شده باید در مجلس حاضر شود
و به سوال نمایندگان پاسخ دهد.
گاهی نیز ممکن است مجلس وزیری را استیضاح کند.

برنامه‌های یک روز از زندگی یک رئیس جمهور

- ۵ بامداد * اقامه نماز صبح و تلاوت قرآن کریم
- ۶ * صرف صبحانه در جمع خانواده
- ۶:۴۰ * حضور در دفتر کار، مطالعه و بررسی روزنامه‌ها و آخرین اخبار داخلی و خارجی
- ۷ * مطالعه نامه‌های اداری و صدور دستورات لازم
- ۸ * شرکت در جلسه هیئت وزیران و گفت‌وگو در مورد برنامه‌های انجام شده... ۱۰:۳۰ دیدار با گروه‌ها و اқشار مختلف مردم (دیدار با جانبازان)
- ۱۳ (ظهر) * اقامه نماز ظهر و عصر
- ۱۴ * صرف ناهار با مقامات مهمان خارجی
- ۱۴:۴۵ * پذیرفتن استوارنامه سفیر یکی از کشورها
- ۱۶ * حضور در جلسات و شوراهایی که طبق قانون ریاست آن بر عهده رئیس جمهور است (شورای عالی امنیت ملی)
- ۱۸ * استراحت کوتاه
- ۱۸:۳۰ * مصاحبه مطبوعاتی
- ۲۰:۳۰ * اقامه نماز مغرب و عشا
- ۲۱:۳۰ * شرکت در مراسم تجلیل از متخصصان برتر کشور و صرف شام با آنها

ریاست جمهوری یکی از پر مشغله ترین امور کشور است. یک رئیس جمهور از بامداد تا شامگاه و حتی روزهای تعطیل مشغول به انجام وظایف و رسیدگی به امور مختلف کشور است.

مراسم سالگرد
تصویب قانون تأسیس
دانشگاه تهران

مراسم آغاز سال تحصیلی
دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و فناوری کشور
۱۳۹۳-۹۴

سه شنبه ۱۴ مهرماه ۱۳۹۳
تالار علامه امینی دانشگاه تهران

شرکت رئیس جمهور
در مراسم آغاز سال
تحصیلی دانشگاه‌ها

دیدار رئیس جمهور با
جانبازان جنگ تحمیلی

درآمدها و هزینه های دولت

هزینه ها

- هزینه برای فعالیت های مختلف در زمینه آموزش، بهداشت، اوقات فراغت، حفاظت از محیط زیست، مسکن، کشاورزی، صنعت و ...
  - هزینه برای اقدامات عمرانی مانند ساختن پل، جاده، فرودگاه، نیروگاه برق و ...
  - هزینه برای فعالیت های وزارتخانه ها
- ↓
- آموزش و پرورش: ساخت مدرسه، هزینه های آب و برق و ...، حقوق معلمان و مدیران و کارمندان ادارات آموزش و پرورش، تهیه و تولید کتاب های درسی و ...

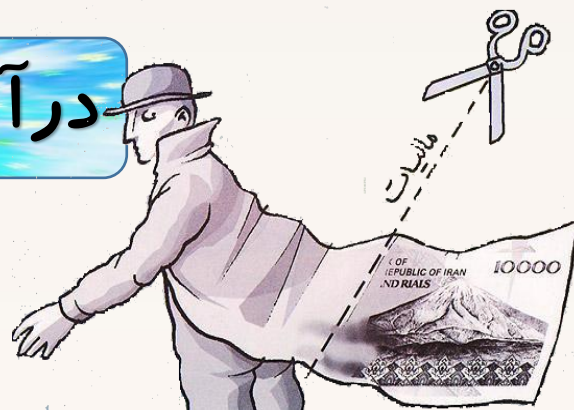
دولت برای اداره امور کشور باید **درآمد** داشته باشد تا بتواند هزینه کند.

درآمدهای حاصل از صادرات نفت

درآمدهای حاصل از مالیات

سایر درآمدها

مالیات پولی است که بر طبق قانون، افراد و مؤسسات به دولت می پردازند.
تا در جهت اداره امور کشور، مورد استفاده قرار گیرد.

درآمدهای دولت از سایر منابع:

گرفتن پول آب، برق، گاز و تلفن از مردم.

گرفتن پول بابت خدماتی مانند صدور گواهینامه رانندگی، سند مالکیت،

گذرنامه، و ...

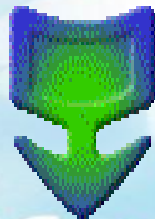
درآمدهای ناشی از سرمایه گذاری در صنایع بزرگ

Photo By: Alireza Kianpour

بودجه به زبان ساده یعنی:

پیش بینی دخل و خرج دولت یا همان درآمدها و هزینه ها

بودجه

پیش بینی

هزینه ها

پیش بینی

درآمدها

بودجه **سندی** است که دولت در آن درآمدها و هزینه های یک کشور را
برای **یک سال**، معین می کند.

یک از وظایف مهم دولت ها تنظیم « **لایحه بودجه** » است.

لایحه بودجه باید در مجلس شورای اسلامی تصویب شود.
مجلس بر درآمدها و هزینه های دولت نظارت دارد.

ارائه لایحه بودجه توسط رئیس جمهور به مجلس

پیمان